

Giraitės vandenys

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „GIRAITĖS VANDENYS“

(Juridinio asmens buveinė Topolių g. 5, Giraitė, LT-54310 Kauno r., tel.: (8-37) 338347,
el. paštas giraitesvandenys@giraitesvandenys.lt, a. s. LT104010042500071800 Luminor Bank AS,
duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre,
įmonės kodas 1597 02357, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas LT597023515)

AB „Panevėžio statybos trestas“

2020-09-15 Nr. VPSD-39

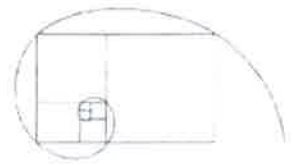
DĖL EBVPD PATEIKTOS INFORMACIJOS PATIKSLINIMO

Prašome patikslinti AB „Panevėžio statybos trestas“ pateikto EBVPD C. Dalyje nurodytą pažeidimą.

Pateikite kokių priemonių Tiekėjas ėmėsi ir ką šiuo metu įgyvendina dėl pažeidimo apsivalymo.

Vandentvarkos inžinierė
l.e. direktoriaus pareigas

Eglė Petrauskaitė

UAB „Giraitės vandenys“2020-09-16 Nr.15-**954**
| 2020-09-15 Nr. VPSD-39*Pateikiama CVP IS priemonėmis***DĖL PAŠALINIMO PAGRINDŲ NEBUVIMO IR KVALIFIKACIJOS VERTINIMO**

UAB „Giraitės vandenys“ (toliau – **Perkančioji organizacija**) Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – **CVP IS**) priemonėmis vykdo viešąjį pirkimą „Nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija Kulautuvos gyvenvietėje“ (pirkimo Nr. 499858) (toliau – **Konkursas**), kuriame pasiūlymą pateikė AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau – **Tiekėjas**). Tiekėjas CVP IS priemonėmis kartu su pasiūlymu Perkančiajai organizacijai pateikė užpildytą EBVPD.

Perkančioji organizacija 2020-09-15 rašte nurodė, jog dalyvis AB „Panevėžio statybos trestas“ savo EBVPD III dalies „Pašalinimo pagrindai“ C skirsnio „Su mokumu, interesų konfliktu ar profesiniais nusižengimais susiję pagrindai“ dalyje „Pripažinimas kaltu dėl sunkaus profesinio nusižengimo VPĮ 46 str. 4 d. 7 p., VPĮ 46 str. 6 d. 3 p. nurodė „Taip“ ir pateikė paaiškinimą, kad „2020-06-03 dienos Lietuvos Respublikos administracinio teismo sprendimu įsigaliojo Konkurencijos tarybos nuobauda dėl Konkurencijos įstatymo pažeidimo sudarius draudžiamus susitarimus.“ Dalyje „Ar ėmėtės priemonių, kad įrodytumėte savo patikimumą (reputacijos susigrąžinimas, „apsivalymas“)“ nurodė „Taip“ ir paaiškino, kad „Tiekėjas ėmėsi ir šiuo metu įgyvendina priemones dėl apsivalymo atitikimo“. Atitinkamai Perkančioji organizacija kreipėsi į Tiekėją ir be kitų dokumentų paprašė pateikti dokumentus, įrodančius tiekėjo AB „Panevėžio statybos trestas“ „apsivalymą“.

Atsižvelgiant į tai, pateikiama paaiškinimą dėl Perkančiosios organizacijos prašomos informacijos ir apsivalymo.

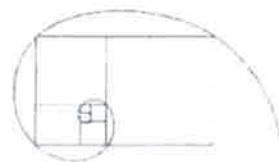
1. Dėl EBVPD pildymo ir „apsivalymo“ vertinimo

Tiekėjas šiuo raštu, visų pirma, paaiškina aplinkybes susijusias su EBVPD pildymu ir tuo, jog Perkančioji organizacija šio Konkurso atveju neturi teisės / pareigos vertinti Tiekėjo apsivalymo bei negali pašalinti Tiekėjo iš Pirkimo procedūrų.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020-06-03 priėmė neskundžiamą nutartį administracinėje byloje Nr. eA-161-552/2020 (toliau – **Nutartis**), kuria Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos (toliau – **Konkurencijos taryba** 2017 m. gruodžio 21 d. nutarimas Nr. 2S-11(2017) (toliau – **Nutarimas**) dėl konstatuotų Tiekėjo atliktų konkurencijos teisės pažeidimų buvo pripažintas teisėtu.

Tiekėjas, pildydamas EBVPD nurodė, kad yra pripažintas kaltu dėl sunkaus profesinio nusižengimo, kadangi pildant EBVPD šios grafos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – **VPĮ**) 46 str. 4 d. 7 p., VPĮ 46 str. 6 d. 3 p. yra apjungtos negali būti nežymimos, nepriklausomai, ar tie reikalavimai Pirkime numatyti. Tiekėjas ypatingai atkreipia dėmesį, kad Konkurso pirkimo dokumentuose nėra numatytas pašalinimo pagrindas dėl padaryto rimto profesinio pažeidimo pagal VPĮ 46 str. 6 d. 3 p. Dėl šios priežasties, Perkančioji organizacija neturi vertinti paties Tiekėjo atitikties VPĮ 46 str. 6 d. 3 p. bei atitinkamai neturi teisės ir pareigos vertinti Tiekėjo apsivalymo dokumentų bei atitinkamai pašalinti tiekėjo dėl šių priežasčių.

2. Dėl prašomos informacijos pateikimo

Nepaisant to, siekdamas įrodyti savo patikimumą ir bendradarbiaudamas su Perkančiąja organizacija, Tiekėjas pateikia papildomą informaciją ir paaiškinimus dėl Perkančiajai organizacijai kilusių klausimų ir anksčiau pateiktų dokumentų.

2020-09-15 raštu Perkančioji organizacija, siekdama įsitikinti Tiekėjo „apsivalymu“, pateikė Tiekėjui klausimus ir paprašė CVP IS priemonėmis pateikti papildomą Perkančiosios organizacijos nurodomą informaciją.

Tiekėjas teikia Perkančiosios organizacijos prašomą informaciją ir dalį dokumentų, o taip pat susijusius paaiškinimus, kuriais pagrindžiame Tiekėjo patikimumą.

Šiuo raštu norime informuoti Perkančiąją organizaciją, kad nepaisant to, jog Tiekėjas įsisteijusiu Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo sprendimu yra pripažintas pažeidusiu Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 str., Tiekėjas įgyvendino ir toliau įgyvendina organizacines, personalo ir technines priemones, kurios atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau - VPĮ) 46 str. 8 d. reikalavimus, todėl jis turi būti laikomas atitinkančiu „apsivalusio tiekėjo“ kriterijus. Tiekėjas jau iki teikiant pasiūlymą ėmėsi visų aktualių įmanomų efektyvių ir pakankamų priemonių tam (pradėjo rengti ir planuoti priemones, sprendė dėl personalo pokyčių bei kt.), kad teisės pažeidimas nepasikartotų ateityje, o taip pat numatė į perspektyvą reguliarias ir papildomas priemones.

Toliau pagrindžiame Tiekėjo atliktų veiksmų atitiktį VPĮ 46 str. 8 d.

Atlyginta žala, jei ši sąlyga taikoma (sąlyga neaktuali)

Visų pirma, nei Konkurencijos tarybos Nutarime, nei teismo Nutartyje nėra konstatuota, kad draudžiamo susitarimo dalyviai padarė faktinės žalos. Todėl šiuo atveju laikytina, jog ši sąlyga nėra egzistuojanti (aktuali). Atkreiptinas dėmesys, jog Pirkimai, dėl kurių buvo vykdytas Konkurencijos tarybos tyrimas, buvo su mažiausios kainos kriterijumi. Kitaip tariant, jei atskiros Perkančiosios organizacijos ir sudarė sutartis su konsorciūmu, kuriame dalyvavo Tiekėjas, tai tik tais atvejais, kur buvo pateiktas mažiausios kainos pasiūlymas ir kiti tiekėjai buvo pateikę didesnes kainas. Todėl pagrįstai darytina išvada, jog šiuo atveju faktinės ir realios žalos nėra ir nebuvo padaryta.

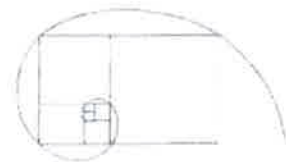
Papildomai pažymėtina, kad nors tai ir nėra VPĮ 46 str. 8 d. taikymo sąlyga, tačiau Tiekėjas, siekdamas išpildyti visas jo atsakomybės sąlygas, ir tuo pačiu gerbdamas teismų sprendimus šiuo metu bendradarbiauja su Konkurencijos taryba ir kitais atsakingais asmenimis dėl skirtos baudos sumokėjimo.

Tiekėjas aktyviai dalyvavo tiriant pažeidimą

Tiekėjas bylos nagrinėjimo metu pateikė visus reikalingus ir aktualius Konkurencijos tarybos reikalautus paaiškinimus, taip pat pats aktyviai teikė informaciją ir ekspertines išvadas Konkurencijos tarybai, todėl konstatuotina, jog buvo bendradarbiaujama pažeidimo tyrimo metu ir yra išpildoma kita VPĮ 46 str. 8 d. sąlyga.

Tiekėjas ėmėsi reikiamų ir tinkamų personalo, organizacinių ir techninių priemonių visų priemonių užkirsti kelią galimiems pažeidimams ateityje

Pirma, Tiekėjo po Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo sprendimo įsiteisėjimo įgyvendino prevencines priemones Tiekėjo bendrovės viduje. Buvo rengiamas ir priimtas generalinio direktoriaus įsakymas, kuriuo vadovaujantis buvo įgyvendintos šios priemonės (pridedame įsakymą, dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose ir konkurencijos pažeidimų prevencijos, gairių patvirtinimo ir mokymų):

- Tiekėjas nustatė papildomas atsakingų darbuotojų funkcijas, taip pat prevencines priemones dėl susitarimų/sutarčių sudarymo su konkurentais.
- Buvo peržiūrėta atskaitomybės ir kontrolės tvarka ir ji perskirstyta.
- Tiekėjas surengė personalo mokymus: buvo organizuoti mokymai dėl viešųjų ir konkurencijos teisės reikalavimų, numatyti papildomi reguliarūs mokymai, taip pat parengtas viešųjų pirkimų ir konkurencijos teisės vadovas (gairės) darbuotojams.

Antra, pažymėtina, kad šiuo metu, įskaitant ir dėl minėtos Nutarties bei Tiekėjui taikytų sankcijų, yra pasikeitęs Tiekėjo vadovas (generalinis direktorius)¹.

Trečia, šiais dokumentais ir vidinėmis tvarkomis yra įdiegta / diegiama prevencinė sistema, kuris leis ir ateityje atsižvelgti į teisės aktų ir praktikos pokyčius, bei dinamiškai tobulinti Tiekėjo viduje taikomas priemones. Numatyta, kad patvirtintos tvarkos ir gairės yra peržiūrimos reguliariai, o taip pat reguliariai vykdomi aktualūs atsakingų darbuotojų mokymai.

Taigi, šiuo metu už dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose atsakingiems asmenims yra numatyti papildomi vizavimo, derinimo ir dokumentavimo reikalavimai, kurie užtikrins, jog susitarimai dėl bendro dalyvavimo pirkimuose susitarimai (jungtinės veiklos sutartys) su konkurentais būtų sudaromos tik esant pagrįstiems ir teisės aktų reikalavimus atitinkantiems atvejams, pagal naujai suformuotą iki tol neegzistavusią praktiką.

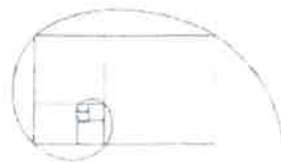
Šios priemonės rodo ne tik, kad pas Tiekėją įdiegtos tinkamos ir VPĮ 46 str. 8 d. atitinkančios priemonės, tačiau ir tai, jog yra sukurta nuolat atnaujinama ir efektyviai veikianti prevencijos ir atitikties VPĮ bei Konkurencijos įstatymui sistema.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, prašome Perkančiosios organizacijos įvertinti Tiekėjo pateiktą informaciją ir priimti sprendimą laikyti, jog Tiekėjas laikytinas įgyvendinusių tinkamas ir pakankamas VPĮ 46 str. 8 d. numatytas priemones dėl tiekėjo apsivalymo bei EBVPD nurodė tikrovės atitinkančią informaciją apie diegiamą / įgyvendinamą apsivalymą.

Šiuos Tiekėjo teiginius dėl tinkamo apsivalymo patvirtina Europos Parlamento ir Tarybos 2014-02-26 direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (toliau – Direktyva) preambulės 102 p., kuriame nurodoma, kad ekonominės veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta galimybė patvirtinti atitikties priemones, kuriomis būtų siekiama ištaisyti nusikalstamos veikos ar nusižengimų padarinius ir užtikrinti veiksmingą kitų galimų pažeidimų prevenciją. **Tos priemonės, visų pirma, galėtų būti personalo ir organizavimo priemonės, pavyzdžiui, ryšių su visais asmenimis ar organizacijomis, dalyvaujančiomis darant pažeidimą, nutraukimas, atitinkamos personalo reorganizavimo priemonės, pranešimo ir kontrolės sistemų įgyvendinimas, vidaus audito struktūros sukūrimas reikalavimų vykdymui stebėti ir vidaus atsakomybės bei kompensavimo taisyklių patvirtinimas. Kai tokiomis priemonėmis užtikrinamos pakankamos garantijos, atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui nebeturėtų**

¹ <https://www.vz.lt/verslo-valdymas/is-tarnybos-i/2020/06/19/keiciasi-panevezio-statybos-tresto-vadovas>

būti neleidžiama dalyvauti remiantis vien tais pagrindais. Ekonominės veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta galimybė prašyti, kad būtų išnagrinėtos atitikties priemonės, kurių imtasi, kad galbūt jiems būtų suteiktas leidimas dalyvauti pirkimo procedūroje. Taigi, įvertinus Direktyvos preambulės nuostatas galima daryti išvadą, kad įgyvendinus apsisvalymo priemones tiekėjui turi būti sudaroma galimybė toliau dalyvauti pirkimuose.

Patikiname, jog Tiekėjas ėmėsi techninių, organizacinių, personalo valdymo priemonių, skirtų tolesnių pažeidimų prevencijai. Norime pabrėžti, jog AB „Panevėžio statybos trestas“ veikiau jau daugiau kaip 60 metų ir yra viena iš Lietuvos rinkoje lyderiaujančių statybos bendrovių, kuri ir šiuo metu teikia vykdo darbus / užsakymus Panevėžio mieste. Vieno iš rinkos lyderių eliminavimas iš viešųjų pirkimų procedūrų (pavyzdžiui, kitų pirkimų atveju), neatsižvelgiant į Tiekėjo įgyvendintas apsisvalymo pagal VPĮ 46 str. 8 d. priemones, būtų nesuderinamas su efektyvios ir kaip galima didesnės konkurencijos viešuosiuose pirkimuose užtikrinimu. Pažymėtina, kad pašalinimo pagrindų esminis tikslas yra įsitikinti potencialaus paslaugų teikėjo patikimumu. Manome, jog savo vykdoma veikla ir tuo pačiu įgyvendintomis prevencijos priemonėmis, tą užtikriname.

Galiausiai, kaip tai yra išaiškinęs Lietuvos apeliacinis teismas įgyvendintų apsisvalymo priemonių pakankumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padarytų pažeidimų rimtumą ir aplinkybes (*Lietuvos apeliacinio teismo 2019 m. liepos 18 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e2A-982-450/2019*). Šiuo gi Tiekėjo atžvilgiu priimtų Nutarimo ir Nutarties atveju buvo suformuota nauja ir iki tol neegzistavusi teisinė praktika, pagal kurią numatomi ribojimai jungtinės veiklos sutarčių sudarymui ir galimybėms dalyvauti pirkimuose kartu apjungiant konkurentų pajėgumus. Pažymėtina, kad iki tol bendradarbiavimas jungtinės veiklos sutarties pagrindais buvo įprasta ir visuotinai pripažinta praktika kaip alternatyva subrangai. Dėl šio darytina išvada, jog patys pažeidimai, nepriklausomai nuo bylos metu teiktų vertinimų, yra siurpriziniai Tiekėjo atžvilgiu ir jis negalėjo numatyti, kad tuo pažeidžiami konkurencijos teisės reikalavimai. Dėl šios priežasties Perkančioji organizacija turėtų atsižvelgti ir į tai, priimant sprendimą dėl įgyvendintų priemonių pakankumo ir tinkamumo.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą paaiškinimą, pagrįstai manome, jog Perkančioji organizacija Pirkimo procedūrų metu, neturėtų spręsti dėl VPĮ 46 str. 8 d. įvykdymo tinkamumo bei taikyti 46 str. 6 d. 3 p. Tuo tarpu, šiuos paaiškinimus prašome priimti, kaip patvirtinančius Tiekėjo patikimumą.

PRIDEDAMA:

1. Mokymų medžiagos išrašas ir įrodymai apie nuotolinius mokymus.
2. Generalinio direktoriaus įsakymas.
3. Tvarkos ir Gairių išrašai.

Pagarbiai

Pardavimų direktorius Robertas Šulskis

Tiekėjų dalyvavimas pirkimuose, Viešųjų pirkimų bei Konkurencijos įstatymo draudžiami veiksmai

Advokatas Karolis Smaliukas

ESTIJA LATVIA LIETUVA

Vilnius 2020

 Turinys

- Dalyvavimo pirkimuose formos, susijusių tiekėjų dalyvavimas pirkimuose.
- Ką draudžia Viešųjų pirkimų įstatymas ir kokios pasekmės dalyviams?
- Trumpai apie Konkurencijos įstatymo pažeidimus.

Mokymų tikslas ir AB Panevėžio statybos trestas prevencijos politika

- Bendrovė diegia priemones dėl konkurencijos pažeidimų prevencijos ir tinkamo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose politikos:
 - Reguliarius darbuotojų mokymai;
 - Dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose ir konkurencijos pažeidimų prevencijos gairės;
 - Konkurencijos įstatymo pažeidimų prevencijos ir dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose tvarka;
 - Darbuotojų įsipareigojimai, susiję su konkurencijos taisyklių laikymusi.
- Kadangi atitikties konkurencijos reikalavimams ir tinkamo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose politika yra dinamiška ir tai yra tęstinis Bendrovės procesas, ji turi būti reguliariai atnaujinama ir papildoma.

Mokymų tikslas ir prevencijos politika

- Toliau numatomi testiniai mokymai
- Numatomas atsakingų darbuotojų mokymų grįžtamasis ryšys
- Susitarimai su konkurentais (jungtinės veiklos sutartys, subrangos sutarčių specifinės sąlygos) gali būti sudaromi tik su Bendrovės atsakingu darbuotoju žinia ir esant dokumentuotam pagrindimui, kuris reguliariai informuoja aukščiausius valdymo organus (ir žinoma, tik esant teisėtiems pagrindams)
- Atsakingi darbuotojai turi informuoti teisininką apie motyvus, dėl kurių yra būtina sudaryti sutartis su konkurentais
- Darbuotojų veiksmai, kurie pažeidžia konkurencijos reikalavimus, laikomi atliktais viršijus įgaliojimus ir Bendrovė neprisiima su tuo susijusių įsipareigojimų
- Papildoma informacija dėl dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose

Karolis Smaliukas

Subject: Vidiniai mokymai
Location: Microsoft Teams Meeting

Start: pr 2020-06-22 10:00
End: pr 2020-06-22 11:00
Show Time As: Tentative

Recurrence: (none)

Meeting Status: [REDACTED]

Organizer: Karolis Smaliukas

Required Attendees: [REDACTED]

OnlineMeetingConfLink: [REDACTED]

SchedulingServiceMeetingOptionsUrl: [REDACTED]

SchedulingServiceUpdateUrl: [REDACTED]

SkypeTeamsMeetingUrl: [REDACTED]

SkypeTeamsProperties: [REDACTED]

Laba diena,

Kviečiame į šiandien 10 val. numatytus vidinius mokymus dėl dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose ir konkurencijos teisės pažeidimų, o taip pat tinkamo dalyvavimo pirkimuose ir susijusios prevencijos klausimų.

Prisijungimas prie mokymų programoje Teams, paspaudus žemiau esančią nuorodą.
Tuo atveju, jei būtų klausimų, prisegu prisijungimo instrukciją arba kreipkitės žemiau mano kontaktais.

[Join Microsoft Teams Meeting](#)

Pagarbiai / Sincerely

Karolis Smaliukas
Asocijuotas partneris / Associate Partner
+370 659 44 121

**AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“
GENERALINIO DIREKTORIAUS
ĮSAKYMAS**

**Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo ir susijusių pažeidimų dalyvaujant
viešuosiuose pirkimuose prevencijos priemonių sistemos priemonių įdiegimo
AB „Panevėžio statybos trestas“**

2020-06-23 Nr. 82
Panevėžys

Atsižvelgdamas į tai, jog:

- (1) AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau – **Bendrovė**) 2015 m. birželio 17 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 144 „Dėl sutarčių sudarymo, pasirašymo ir saugojimo tvarkos“ (toliau – **Sutarčių sudarymo tvarka**), siekiant užtikrinti galimų įvairių pažeidimų, įskaitant, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – **Konkurencijos įstatymas**) ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – **Viešųjų pirkimų įstatymas**) pažeidimus, buvo įdiegtas sudaromų sutarčių kontrolės mechanizmas;
- (2) Bendrovė siekia stiprinti ir įgyvendinti papildomas Konkurencijos įstatymo pažeidimų prevencijos technines, organizacines ir personalo valdymo priemones, užtikrinant tinkamas ir efektyvias ne tik konkurencijos teisės pažeidimų prevencijos, bet ir tinkamo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose, priemones, atsižvelgiant į naujausią teisinį reguliavimą bei teismų praktikos išaiškinimus viešųjų pirkimų ir konkurencijos teisės klausimais ir tokiu būdu sudarant tinkamas ir pakankamas prielaidas tolimesnių pažeidimų prevencijai,

šiuo įsakymu:

1. **Tvirtinu** AB „Panevėžio statybos trestas“ Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimų prevencijos ir dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose tvarką (toliau – **Tvarka**) ir gaires dėl konkurencijos teisės, tinkamo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose ir susijusių pažeidimų prevencijos (toliau – **Galrės**).
2. **Įpareigoju**:
 - 2.1. Pardavimų direktorių organizuoti Bendrovės ir jos filialų darbuotojų reguliarius mokymus konkurencijos teisės ir susijusių viešųjų pirkimų pažeidimų prevencijos klausimais, atsižvelgiant į aktualų viešųjų pirkimų teisinį reguliavimą ir naujausią (pasikeitusią) teismų praktiką dėl viešųjų pirkimų ir konkurencijos teisinio reguliavimo aiškinimo. Priemonė papildomai šalia jau atliktų mokymų, įgyvendinama iki 2020 m. rugpjūčio mėn., o vėliau – užtikrinant šios priemonės įgyvendinimo reguliarumą, atitinkamus mokymus organizuojant šio įsakymo 3 punkte nurodytiems Bendrovės ir jos filialų darbuotojams ne rečiau kaip kartą per metus. Mokymų teminė programa pridedama prie šio įsakymo kaip priedas Nr. 1.
 - 2.2. Pardavimų direktorių užtikrinti Bendrovės ir jos filialų vadovų, o filialų direktorių – filialų darbuotojų dalyvavimo šio įsakymo 2.1 punkte nurodytuose mokymuose kontrolę. Dalyvavimas mokymuose fiksuojamas pasirašytinai.
 - 2.3. Pardavimų direktorių, įvykdžius šio įsakymo 2.1 punkte nurodytus mokymus, organizuoti juose dalyvavusių darbuotojų žinių patikrinimą bei jiems pateikti susijusius komentarus, aptariant atsakymus, siekiant užtikrinti tinkamą žinių įsisavinimą. Priemonė įgyvendinama ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo šio įsakymo 2.1 punkte nurodytos priemonės įgyvendinimo termino.
 - 2.4. Personalo vadybininkę – administratorę naujai įdarbinamus Bendrovės ir jos filialų darbuotojus supažindinti su Tvarka ir Gairėmis pasirašytinai. Priemonė įgyvendinama reguliariai.
 - 2.5. Juristą organizuoti Bendrovės naudojamos tipinės darbo sutarties papildymą nuostata, įpareigojančia darbuotoją laikytis ne tik konkurencijos teisės, tačiau ir sąžiningo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose, reikalavimų. Priemonė įgyvendinama iki 2020 m. rugpjūčio mėn.

3. Skiriu Bendrovės juristą atsakingu už Tvarkos keitimo bei Gairių papildymo poreikio nuolatinį vertinimą.
4. Nurodau, jog dalyvavimas šio įsakymo 2.1 punkte nustatytuose mokymuose yra privalomas:
 - 4.1. Bendrovės Technikos direktoriui, Pardavimų direktoriui, Statybos direktoriui, Komercijos direktoriui, Administracijos direktoriui;
 - 4.2. Bendrovės filialų direktoriams;
 - 4.3. Kitiems Bendrovės tarnybų ir skyrių vadovams ar kitiems darbuotojams, jų tiesioginių vadovų nuožiūra, atsižvelgiant į šių darbuotojų įsitraukimą pasirengime dalyvauti viešuosiuose pirkimuose ir komunikacijoje su Bendrovės konkurentais.
5. Įpareigoju personalo vadybininkę – administratorę supažindinti su šiuo įsakymu visus šio įsakymo 2 punkte nurodytus darbuotojus.

Generalinis direktorius

Egidijus Urbonas

Birutė Varanauskienė

AB „Panevėžio statybos trestas“
Pardavimų
Roberta Šulskis

AB „PANEVŽIO STATYBOS TREŠTAS“
Personalo vadybininkė-administratore
Birutė Varanauskienė

Priedas Nr. 1 prie 2020-06-23 AB „Panevėžio statybos trestas“ generalinio direktoriaus įsakymo Nr. 82 Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo ir susijusių pažeidimų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose prevencijos priemonių sistemos priemonių įdiegimo AB „Panevėžio statybos trestas“

**KONKURENCIJOS TEISĖS IR SUSIJUSIŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PAŽEIDIMŲ
PREVENCIJOS MOKYMŲ TEMINĖ PROGRAMA**

1. Konkurencijos įstatymo ir Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai (jei tokie yra).
2. Jungtinės veiklos sutarčių sudarymas ir naujausia Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos, teismų praktika.
3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo teisinis reguliavimas, susijęs su sąžininga konkurencija ir tinkamu dalyvavimu pirkimuose.
4. Teismų praktika dėl jungtinės veiklos partnerių, subrangovų ir susijusių tiekėjų dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose.
5. AB „Panevėžio statybos trestas“ Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimų prevencijos ir dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose tvarkos pristatymas ir taikymo praktikos aptarimas.
6. Mokymų dalyvių žinių patikrinimas ir atsakymų aptarimas.

**AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TREŠTAS“
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMŲ PREVENCIJOS IR
DALYVAVIMO VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS IR SĄVOKOS

1. AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau – **PST** arba **Bendrovė**) Lietuvos Respublikos Konkurencijos įstatymo pažeidimų prevencijos ir dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose tvarka (toliau – **Tvarka**) nustato technines, organizacines ir personalo valdymo priemones, kuriomis yra užtikrinama konkurencijos teisės pažeidimų prevencijos ir tinkamo (sąžiningo) dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose sistema.
2. Šia Tvarka, be kita ko, papildomas 2015 m. birželio 17 d. generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 144 „Dėl sutarčių sudarymo, pasirašymo ir saugojimo tvarkos“ (toliau – **Sutarčių sudarymo tvarka**) įdiegtas Bendrovės pasirašomų sutarčių sudarymo kontrolės mechanizmas.
3. Tvarkoje naudojamos šios sąvokos ir sutrumpinimai:
 - 3.1. **Antrinės įmonės** – PST dukterinės įmonės;
 - 3.2. **Filialai** – PST filialai;
 - 3.3. **Gairės** – PST gairės dėl tinkamo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose ir susijusių pažeidimų prevencijos;
 - 3.4. **Konkurencijos įstatymas** – Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas;
 - 3.5. **VPĮ** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
4. Kitos Taisyklėse naudojamos sąvokos naudojamos taip, kaip apibrėžia VPĮ ir kiti teisės aktai. Jeigu sąvokos vartojimo kontekstas nenurodo kitaip, Tvarkoje: vyriškąją giminę vartojami žodžiai apima ir žodžius, vartojamus moteriškąją giminę ir atvirkščiai; vienaskaitos forma vartojami žodžiai apima žodžius, vartojamus daugiskaitos forma ir atvirkščiai; nuorodos į skyrius, punktus, lenteles ar priedus reiškia nuorodas į Tvarkos skyrius, punktus, lenteles ar priedus, nebent aiškiai nurodoma kitaip; nuorodos į Tvarką taip pat reiškia nuorodas ir į jos priedus; bet kokia nuoroda į teisės aktus suprantama kaip nuoroda į aktualią teisės aktų redakciją, išskyrus atvejus, kai aiškiai numatyta kitaip; punktų ir kitų nuostatų pavadinimai rašomi tik patogumo sumetimais ir neturi įtakos Tvarkos aiškinimui.
5. Tvarkos priėmimo kontekstas ir tikslai:
 - 5.1. PST generalinio direktoriaus patvirtinta Sutarčių sudarymo tvarka, siekiant užtikrinti galimų įvairių pažeidimų, įskaitant Konkurencijos įstatymo ir VPĮ pažeidimus, buvo įdiegtas sudaromų sutarčių kontrolės mechanizmas.
 - 5.2. Po atitinkamo kontrolės mechanizmo įdiegimo Bendrovėje pasikeitė dalis teisės aktų, įskaitant VPĮ, kurie šiuo metu numato papildomas teisės normas ir reikalavimus dėl dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose, susijusius su sąžiningos konkurencijos užtikrinimu ir tinkamu dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose.
 - 5.3. Po atitinkamo kontrolės mechanizmo įdiegimo Bendrovėje suformuota nauja teismų praktika, susijusi tiek su konkurencijos teisės reikalavimais tiekėjams dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose jungtinės veiklos pagrindu, tiek į konkurencijos teisę nepatenkančiais ribojimais dėl susijusių subjektų dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose.
 - 5.4. Po atitinkamo kontrolės mechanizmo įdiegimo Bendrovėje įsigaliojo VPĮ 46 str. 8 d. nuostata, įtvirtinanti reikalavimus tiekėjų apsisvalymui, todėl PST, vadovaudamasi VPĮ 46 str. 8 d., šia Tvarka

siekia stiprinti Bendrovės Konkurencijos įstatymo pažeidimų prevencijos technines, organizacines ir personalo valdymo priemones, apibrėžiant (įtvirtinant) tinkamas ir efektyvias ne tik konkurencijos teisės pažeidimų prevencijos, bet ir tinkamo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose, priemones, skirtas pažeidimų prevencijai.

II. BENDROVĖS POLITIKA DĖL KONKURENCIJOS TEISĖS LAIKYMOŠI BEI KONKURENCIJOS ĮSTATYMO IR SUSIJUSIŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PAŽEIDIMŲ PREVENCIJOS

6. Bendrovė siekia konkuruoti rinkoje naudodama tik sąžiningas bei etiškas priemones ir laikydamasi teisės aktų, įskaitant konkurencijos teisės, reikalavimų. Šiuo tikslu Bendrovė Tvarkoje įtvirtina technines, organizacines ir personalo valdymo priemones, kurios užtikrina, kad šių Bendrovės tikslų sieks kiekvienas jos ir jos Filialų darbuotojas, vykdydamas savo darbine funkcijas:
 - 6.1. Reguliariai ir nereguliariai kaip kartą į vienerius metus Bendrovės ir Filialų darbuotojams yra organizuojami konkurencijos teisės mokymai. Bendrovės ir jos Filialų direktorių, o taip pat padalinių vadovams ir kitiems darbuotojams jų tiesioginių vadovų sprendimu, dalyvavimas juose yra privalomas. Įvykdžius atitinkamus mokymus, turi būti atliekamas juose dalyvavusių darbuotojų žinių patikrinimas bei pateikiamas grįžtamasis ryšys (aptariami atsakymai ir atliekamas jų aptarimas), siekiant užtikrinti tinkamą žinių įsisavinimą.
 - 6.2. Bendrovėje yra patvirtintos Gairės, apimančios instrukcijas Bendrovės ir Filialų darbuotojams, kaip nepažeisti konkurencijos teisės, taip pat, su dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose susijusio teisinio reguliavimo reikalavimų. Atliktų mokymų medžiagos pagrindu yra parengiamos ir reguliariai (nereguliariai kaip kartą į metus) atnaujinamos instrukcijos darbuotojams dėl konkurencijos teisės ir su tuo susijusių viešųjų pirkimų teisės pažeidimų prevencijos. Šie dokumentai talpinami Bendrovės ir Filialų darbuotojams skirta ir prieinama forma, apie tai už atitinkamų dokumentų parengimo, esant poreikiui – jų pakeitimo, organizavimą atsakingam Bendrovės darbuotojui nedelsiant elektroniniu paštu informuojant visus Bendrovės darbuotojus, kurių funkcijos yra susijusios su Bendrovės atstovavimu arba viešaisiais pirkimais, išskyrus Bendrovės darbuotojus, kurių veikla nėra susijusi su Bendrovės atstovavimu ar sprendimų priėmimu atitinkamuose procesuose (pavyzdžiui, statybininkai, pagalbiniai darbuotojai ir pan.) ir Filialų direktorius. Filialų direktoriai yra atsakingi už atitinkamos informacijos pateikimą atitinkamiems Filialų darbuotojams.
 - 6.3. Naujai priimamus vadovaujančius Bendrovės ir Filialų darbuotojus ir darbuotojus, kurių darbas susijęs su Bendrovės atstovavimu arba viešaisiais pirkimais, išskyrus Bendrovės ir Filialų darbuotojus, kurių veikla nėra susijusi su Bendrovės atstovavimu ar sprendimų priėmimu atitinkamuose procesuose (pavyzdžiui, statybininkai, pagalbiniai darbuotojai ir pan.), supažindinti su Tvarka, Gairėmis, Sutarčių sudarymo tvarka ir šioje Tvarkoje minimomis instrukcijomis pasirašytinai. Susipažinimas atliekamas šia tvarka:
 - 6.3.1. Bendrovės personalo vadybininkas – administratorius, o tuo atveju, jeigu darbuotojas yra įdarbinamas Filiale – filialo darbuotojas, kuriam pagal pareiginius nuostatus tai pavesta, pateikia darbuotojui atspausdintas dokumentų kopijas susipažinimui. Darbuotojas su pateiktais dokumentais susipažįsta atsakingo darbuotojo akivaizdoje. Atsakingas darbuotojas, esant galimybei, dokumente fiksuoja susipažinimo su šlame Tvarkos punkte nurodytais dokumentais pradžią ir pabaigą.
 - 6.3.2. bei tą pačią dieną pateikia elektroniniu paštu atitinkamam darbuotojui instrukciją dėl to, kur yra saugomi ir prieinami atitinkami Bendrovės dokumentai, bei nustatomas terminas papildomam, detalesniam susipažinimui su šiais dokumentais. Iškilus klausimams, sudaromos sąlygos konsultuotis su Bendrovės teisininku;
 - 6.3.3. Bendrovės ar Filialo darbuotojui susipažinus su aukščiau nurodytais dokumentais, ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo susipažinimo su dokumentais dienos, atliekamas testas žinioms patikrinti. Šiuo testu siekiama patikrinti, ar darbuotojai supranta, kas sudaro galimus konkurencijos teisės ir su tuo susijusių viešųjų pirkimų teisės pažeidimus (draudžiamus veiksmus) ir, o taip pat kokios pareigos kyla ir kokius veiksmus jis turi atlikti pagal šią Tvarką, Gaires, Sutarčių sudarymo tvarką ir kitas papildomas instrukcijas vykdydamas šioms darbuotojams savo funkcijas, tame tarpe – susijusias su Bendrovės dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose;

30. Jokios šios Tvarkos sąlygos negali būti aiškinamos kaip įtvirtinančios nepakankamas prevencines sąlygas ar konkurencijos teisės pažeidimus toleruojančias priemones ar procesus.
31. Tvarkos įgyvendinimo kontrolės tikslais, generalinis direktorius gali išorės ekspertams pavesti atlikti Tvarkos laikymosi patikrinimą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Pasikeitus Konkurencijos įstatymui ir/arba VPĮ, ši tvarka peržiūrima ir įvertinamas jos koregavimo poreikis ne vėliau nei per 2 mėnesius nuo atitinkamų teisės aktų pakeitimų įsigaliojimo. Tvarkos keitimo poreikį įvertina Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu įpareigotas teisininkas ir sprendimą dėl Tvarkos keitimo derina su Bendrovės generaliniu direktoriumi, komercijos ir pardavimų direktoriais.
33. Darbuotojai, pažeidę šios Tvarkos reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka, įskaitant ir dėl žalos atlyginimo Bendrovei.

Viešųjų pirkimų ir konkurencijos teisės gairės

TURINYS

ĮŽANGA	3
SĄVOKOS	3
INTERESŲ KONFLIKTAI, PARTNERIAI, SUBTEIKĖJAI	6
PASIRENGIMAS PIRKIMAMS	11
DALYVAVIMAS PIRKIMO PROCESU	13
PRETENZIJOS, GINČAI	14
SUTARTIES SUDARYMAS, KEITIMAS, VYKDYMAS	15
KONKURENCIJOS TEISĖS PAŽEIDIMŲ PREVENCIJA	16
BAIGIAMOJI DALIS IR ATSAKOMYBĖS APRIBOJIMAS	20

IŽANGA

Šių gairių tikslas AB „Panevėžio statybos trestas“ (PST) (toliau - Bendrovė) darbuotojams:

- dirbantiems su viešaisiais pirkimais ar viešojo pirkimo sutartimis,
- turintiems teisę priimti Bendrovės veiklai svarbius sprendimus, bendrauti su tiekėjais, klientais ar konkurentais, atstovauti Bendrovei asociacijų veikloje,

koncentruotai ir vienoje vietoje pateikti esmines rekomendacijas, leisiančias užtikrinti savalaikį pasirengimą pirkimams ir tinkamą dalyvavimą juose, prisidės prie viešųjų pirkimų ir konkurencijos teisės pažeidimų ar klaidų mažinimo bei Bendrovės finansinio stabilumo ir dalykinės reputacijos apsaugos.

Atsižvelgiant į tai, Gairėse yra aptariami Bendrovei aktualūs klausimai dėl dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose ir pateikiami bendro pobūdžio paaiškinimai dėl konkurencijos teisės pažeidimų prevencijos.

Su šiomis gairėmis susipažįsta visi Bendrovės darbuotojai, kurių veikla betarpiškai susijusi su viešaisiais pirkimais ir veikla, dėl kurios gali būti padaromas konkurencijos teisės pažeidimas. Šios Gairės nepateikia baigtinės informacijos, kurią būtina žinoti dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose arba eliminuoti konkurencijos teisės pažeidimą. Šių Gairių tikslas – padėti tinkamai pritaikyti turimas žinias ir prevenciškai užkardyti galimus pažeidimus.

Jei nesupratote Gairėse esančios informacijos – klauskite.

SĄVOKOS

Gairėse naudojamos šios sąvokos ir sutrumpinimai:

CVP IS – centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema;

Komercinė paslaptis - informacija, kuri atitinka visus šiuos požymius: 1) yra slapta, tai yra ji, kaip visuma, arba tiksli jos sudėtis ir sudedamųjų dalių konfigūracija apskritai nežinoma arba jos negalima lengvai gauti toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija; 2) turi tikros ar potencialios komercinės vertės, nes yra slapta; 3) šią informaciją teisėtai valdantis asmuo imasi protingų veiksmų, atsižvelgdamas į aplinkybes, kad ją išlaikytų slapta;

Konfidenciali informacija – komercinės paslaptys ir kita neskelbtina informacija kitais teisinais pagrindais, pavyzdžiui, asmens duomenys;

Konkurencijos įstatymas – Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymas;

Netinkamas viešojo pirkimo pasiūlymas – viešojo pirkimo pasiūlymas, kuris neatitinka viešojo pirkimo objekto ir be esminių pakeitimų negalėtų patenkinti pirkimo dokumentuose nustatytą viešojo pirkimo objektui keliamų perkančiosios organizacijos poreikių ir reikalavimų;

Paraiška – tiekėjo raštu pateikiamų dokumentų ir duomenų visuma, kuria reiškiamas pageidavimas dalyvauti šiais būdais atliekamame pirkime: riboto konkurso, skelbiamų derybų, konkurencinio dialogo arba inovacijų partnerystės;

Pasiūlymas – tiekėjo raštu pateikiamų dokumentų ir duomenų visuma ar žodžiu pateiktas siūlymas tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus pagal perkančiosios organizacijos pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas;

PĮ - Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas;

Pirkimas – viešasis pirkimas;

VPĮ – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.

Kitos naudojamos sąvokos naudojamos taip, kaip apibrėžia VPĮ ir kiti teisės aktai.

Šioje Gairių dalyje bus pateikta koncentruota esminė informacija apie viešuosiuose pirkimus, dalyvavimą juose, kuri leis Bendrovės darbuotojams susipažinti su viešųjų pirkimų procesu, sutarčių sudarymu ir kitas svarbia informacija, leidžiančia išvengti tam tikrų klaidų, kurias padaro tiekėjai dalyvaudami pirkimuose, ir pažeidimų, kurie galėtų lemti Bendrovės teisės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose apribojimą.

DALYVAVIMO PIRKIMUOSE PRINCIPAI IR ETIKA

Bendrovė siekia konkuruoti rinkoje, įskaitant dalyvauti pirkimuose, naudodama tik sąžiningas bei etiškas priemones ir laikantis teisės akto, įskaitant konkurencijos teisės, reikalavimų bei šių esminių principų:

- **Konfidencialumas**

Visa komerciškai jautri informacija, susijusi su pasiūlymu bei viešaisiais pirkimais, turi būti griežtai saugoma.

Darbuotojai privalo laikytis konfidencialumo pareigos ne tik savo pačių informacijos atžvilgiu, tačiau ir gerbti kitų tiekėjų komerciškai jautrią informaciją ir jų teisę ją turėti ir saugoti.

Draudžiama atlikti neteisėtus veiksmus – atskleisti savo komerciškai jautrią informaciją, o taip pat neteisėtais būdais siekti gauti konkurento konfidencialią informaciją.

Konfidenciali informacija – komercinės paslaptys ir kita neskelbtina informacija kitais teisinais pagrindais, pavyzdžiui, asmens duomenys. Komercinė paslaptis - informacija, kuri atitinka visus šiuos požymius: 1) yra slapta, tai yra ji, kaip visuma, arba tiksliai jos sudėtis ir sudedamųjų dalių konfigūracija apskritai nežinoma arba jos negalima lengvai gauti toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija; 2) turi tikros ar potencialios komercinės vertės, nes yra slapta; 3) šią informaciją teisėtai valdantis asmuo imasi protingų veiksmų, atsižvelgdamas į aplinkybes, kad ją išlaikytų slapta.

Komercinė paslaptimi nelaikoma:

- informacija, kuri yra konfidenciali, bet neatitinka komercinės paslapties požymių;
- informacija, kuri jos turėtojo nurodoma kaip konfidenciali, tačiau yra akivaizdi (plačiai žinoma), viešai paskelbta arba lengvai gaunama toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija;
- informacija, kuri įprastomis darbo aplinkybėmis tampa darbuotojų sąžiningai įgyta patirtimi, įgūdžiais, gebėjimais ar žiniomis;
- informacija apie viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiančių subjektų paslaugų ir prekių kainas bei veiklos sąnaudas;
- kita įstatymų nustatyta informacija.

Įstatymai leidžia kreiptis dėl susipažinimo su pirkimo laimėtojo nekonfidencialiais duomenimis.

- **Viešuosius pirkimus ir konkurenciją saugančių įstatymų laikymasis**

Daugelis pirkimų ir konkurencijos teisės klausimų yra išspręsti įstatymų, kurių reikalavimai yra imperatyvūs ir privalomi.

Pagarba įstatymui yra vienas iš svarbiausių tiekėjų principų viešuosiuose pirkimuose.

Jei nesate susipažinę su teisės aktais, o tuo labiau šiomis Gairėmis, prieš atlikdami veiksmus, turite pasitarti su Bendrovės teisininku arba pirkimų vadybininku.

- **Viešojo intereso saugojimas ir sąžiningumas**

Viešieji pirkimai yra susiję su viešuoju interesu, todėl viešųjų pirkimų teisės normos, ypač reglamentuojančios tiekėjų elgesį viešuosiuose pirkimuose, aiškinamos ir taikytinos taip, kad būtų saugomas ir ginamas viešasis interesas.

Darbuotojai negali siekti asmeninių tikslų, pardavimų rezultatų ir kt. Bendrovės naudai gudraudami ar siekdami apelti nustatytus reikalavimus bei tokiu būdu apgauti pirkimo organizatorius arba laimėti pirkimus, pasiūlant prastesnes sąlygas.